

רע"פ 5712/16 - יצחק אייזנבאך נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5712/16

כבוד השופט א' שהם
יצחק אייזנבאך

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בירושלים, מיום 12.4.2016, בעפ"ג
7058-01-16, שניתן על ידי כב' השופטים ר' כרמל -
נשיא; כ' מוסק; ו-ש' רנר

בשם המבקש: עו"ד אריאל הרמן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים ר' כרמל - נשיא; כ' מוסק; ו-ש' רנר), בעפ"ג 7058-01-16, מיום 12.4.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט א' קורנהאוזר), בת"פ 8415-04-15, מיום 24.12.2015.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 17.9.2015, הורשע המבקש, על בסיס הודאתו בכתב אישום מתוקן, בביצוע 4 עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים). מכתב האישום המתוקן עולה, כי כחודשיים עובר לתאריך 31.3.2015, מכר המבקש ל-מ' סם מסוג קנבוס במשקל 2 גרם,

עמוד 1

בתמורה לסכום של 200 ₪. באופן דומה, כחודשיים עובר ליום 29.3.2015, מכר המבקש ל-ת', בשני מועדים שונים, סם מסוג קנבוס, בתמורה לסכום של 600 ₪. כשלושה שבועות קודם ליום 29.3.2015, כך על פי כתב האישום, מכר המבקש ל-ת' סם זה, במשקל שאינו ידוע, בתמורה ל-1,000 ₪.

3. ביום 24.12.2015, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים בנוגע לעונש, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום. בפתח גזר הדין, נתן בית המשפט את דעתו לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המבקש, ממנו עולה כי המבקש הינו כבן 24.5, רווק, אשר גדל במסגרות חרדיות, וסובל מקשיי למידה. עוד עולה מהתסקיר, כי המבקש חבר לחברה שולית באזור מגוריו, ותיאר את עצמו כנוטה להתנהגות אימפולסיבית. המבקש סיפר, כי הוא ביצע שימוש מצומצם בסם מסוג חשיש, ובדיקות שתן שמסר מצביעות על כך שהוא נקי מסמים. המבקש שיתף פעולה בקבוצה טיפולית בה שולב, ושירות המבחן התרשם כי הלה בעל יכולת התבוננות עצמית, וכי הוא מבטא שאיפות חיוביות ונורמטיביות לעתיד. כמו כן, התרשם שירות המבחן, כי כיום מודע המבקש לחשיבות השמירה על החוק, וההליך הפלילי היווה גורם מרתיע עבורו. לצד זאת, העריך שירות המבחן, כי זהותו של המבקש עדיין אינה מגובשת, וכי הוא סובל מקושי בהצבת גבולות. בהתחשב באמור, כמו גם בגילו הצעיר של המבקש, ובעובדה שהוא "עומד לדין לראשונה", המליץ שירות המבחן על ענישתו בדרך של הטלת צו שירות לתועלת הציבור, לצד צו מבחן.

לצורך קביעת מתחם ענישה אחד לעבירות בהן הורשע המבקש, נתן בית המשפט את דעתו לפגיעה הקשה הנגרמת לחברה בעטין. בהקשר זה, ציין בית המשפט כי "סוחר הסמים מניע למעשה מעגלי עבריינות", וכי "המלחמה בנגע זה מחייבת התגייסות כל הגורמים המעורבים", ובכלל זאת הטלת עונשים מוחשיים. לאחר מכן, עמד בית המשפט על נסיבות ביצוע העבירות, המצביעות על סחר שביצע המבקש במשך כחודשיים, בארבעה מקרים שונים ולשני רוכשים שונים, כאשר ניתנה תמורה משמעותית בשלושה מן המקרים. לאור שיקולים אלו, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

לצורך קביעת העונש ההולם בתוך המתחם, התחשב בית המשפט בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ובין היתר: בקיומה של הרשעה קודמת אחת בלבד בעברו של המבקש, בגין היעדרות משירות צבאי; בקבלת אחריות מצד המבקש על מעשיו; בהתרשמות שירות המבחן מכך שהמבקש הורתע מההליך הפלילי; ובשיתוף הפעולה שהלה הביע במסגרת ההליך הטיפולי. יחד עם זאת, לא מצא בית המשפט בנסיבות המקרה דנן לחרוג לקולה ממתחם הענישה ההולם משיקולי שיקום, משום שלא התרשם "משינוי קיצוני בתפיסתו את חומרת מעשיו, או מהליך טיפולי יוצא מגדר הרגיל", שעה ש"הצורך בענישה מרתיעה וממשית כנגד סוחר הסמים" מחייב בנסיבות עניינו הטלת מאסר לריצוי בפועל. לאור שיקולים אלו, הטיל בית המשפט על המבקש את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 25.3.2015 ועד ליום 15.5.2015; 7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירת סמים מסוג פשע; 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירת סמים מסוג עוון; ותשלום קנס בסך של 1,500 ₪, או 7 ימי מאסר תמורתו.

4. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים על גזר דינו של בית משפט השלום, המופנה כנגד חומרת העונש שהושת עליו. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, בציין כי האינטרס השיקומי הינו "שיקול נוסף, אחד מיני רבים, אותו יש לשקול לצד יתר שיקולי הענישה". עוד צוין, כי קביעתו של בית משפט השלום בהקשר זה, "תואמת את העולה מתסקיר שירות המבחן, המתאר הליך טיפולי חיובי אך לא נסיבות המצדיקות סטייה ממתחם הענישה הנוהג בעבירה דנן". בנסיבות אלו, קבע בית המשפט המחוזי, כי העונשים שהושתו על המבקש "נמצאים במתחם הסבירות", ואין מקום להתערב בהם.

הבקשה לרשות ערעור

5. ביום 19.7.2016, הוגשה בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה המונחת לפניי. בד בבד עם הגשת הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המבקש, אותה קיבלתי בו ביום. בבקשה לרשות ערעור, עמד המבקש ארוכות על חשיבותו של אינטרס השיקום באופן כללי, ובהתייחס לעניינו הפרטני. לעמדת המבקש, הותרת גזר דינו של בית משפט השלום על כנו, תביא ל"עיוות דין חמור", וכן ל"אי-צדק קשה", שייגרם לו. לטענתו, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור, "בלא כל הנמקה או התמודדות" עם מבחני השיקום המנוסחים בחוק, "ומבלי לבחון את מצבו של המבקש בעת מתן פסק הדין בערעור בדרך של תסקיר שירות מבחן משלים". בהתחשב בהיותן של נסיבות ביצוע העבירות "בדרגת החומרה הנמוכה ביותר", ולאור נסיבותיו האישיות של המבקש; היעדרו של עבר פלילי בעניינו; ותהליך השיקום המשמעותי שעבר, סבור המבקש כי מן הצדק להתערב בעונשו, בדרך של ביטול עונש המאסר לריצוי בפועל שהושת עליו. למצער, ובטרם תתקבל החלטה בבקשה, עותר המבקש להורות על עריכת תסקיר מבחן משלים בעניינו.

דיון והכרעה

6. כידוע, רשות ערעור "בגלגול שלישי" אינה ניתנת כדבר בשגרה, והיא מוגבלת למקרים בהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית רחבה, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים; או כאשר עולה חשש לחוסר צדק או לעיוות דין חמור שנגרם למבקש בהליך המשפטי (רע"פ 6087/16 אבו דיאב נ' מדינת ישראל (11.8.2016); רע"פ 5041/16 עטאללה נ' מדינת ישראל (2.8.2016); רע"פ 5798/16 עובדיה נ' מדינת ישראל (26.7.2016)). כמו כן, כאשר מופנית הבקשה כנגד חומרת העונש, רשות ערעור תינתן רק כאשר העונש שהוטל חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (רע"פ 5771/16 עיאס נ' מדינת ישראל (26.7.2016); רע"פ 5464/16 לייזרוביץ נ' מדינת ישראל (12.7.2016); רע"פ 5463/16 עואודה נ' מדינת ישראל (11.7.2016)). לאחר שעיינתי היטב בבקשה ובנספחיה, סבורני כי היא אינה עומדת באמות המידה אשר נמנו לעיל, ומשכך, דינה להידחות.

7. בבחינת למעלה מן הצורך, אציין כי גם לגופו של עניין, דין הבקשה להידחות. העונש שהושת על המבקש הינו עונש ראוי ומאוזן, אשר מבטא התחשבות בכלל השיקולים לקולה שהועלו בבקשה, כמו גם באינטרס השיקום שעמד במרכזה. לא נעלמו מעיני מאמציו של המבקש להגיע לתובנות ולתקן את דרכיו, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, ומיתר הנספחים לבקשה. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות שביצע המבקש, שעה שסחר בסמים בכמה הזדמנויות, אף שנסיבות האירוע אינן מן החמורות. כבר נקבע, לא אחת, בבית משפט זה, כי האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם משרת את החברה בכללותה, ברם מהווה אינטרס זה אחד השיקולים מבין מכלול השיקולים העומדים בפני בית המשפט (רע"פ 3250/16 שימחייאב נ' מדינת ישראל (20.4.2016); רע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל (18.6.2015); רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.2015)). במקרה דנן, לא מצאו הערכאות הקודמות שיקולי שיקום המצדיקים חריגה לקולה ממתחם הענישה ההולם שנקבע. אף אני סבור, בשים לב לעונש שהושת בסופו של יום על המבקש, כי אין בסיכויי שיקומו כדי להצדיק את ביטול עונש המאסר לריצוי בפועל שהושת עליו.

8. לאור האמור, בקשת רשות הערעור נדחת בזאת. נוכח התוצאה אליה הגעתי, מבוטל בזאת עיכוב הביצוע עליו הוריתי בהחלטתי מיום 19.7.2016. המבקש יתייצב לריצוי עונשו בימ"ר "ניצן" ביום 7.9.2016 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה

למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י"ג באב התשע"ו (17.8.2016).

ש ו פ ט
